

Acatistul Sfântului Ierarh Grigorie Palama

Troparul Sfântului Ierarh Grigorie Palama, Arhiepiscopul Tesalonicului, glasul al 8-lea:

Luminător al dreptei credințe, sprijinul Bisericii și învățătorule, podoaba monahilor, apărătorule cel nebiruit al teologilor; făcătorule de minuni, Grigorie, lauda Tesalonicului, propovăduitorule al harului, roagă-te pururea să se mântuiască sufletele noastre.

Condacul 1

Pe păstorul Tesalonicului cel preavrednic și pe Luminătorul Bisericii cel prealuminat să-l laudăm în cântări dumnezeiești; căci s-a arătat lăcaș al luminii celei nepătrunse și dăruiește luminare și har îmbelșugat tuturor celor ce strigă: Bucură-te, Părinte Grigorie!

Icosul 1

Înger în lume, văzător al celor de sus, te-ai arătat, Grigorie preafericite, și cu viața ta cea dumnezeiască te-ai învrednicit de daruri îngerești; pentru aceea, minunându-ne de strălucirea ta, Părinte, strigăm:

Bucură-te, cel prin care lumina dumnezeiască strălucește;

Bucură-te, cel prin care întunericul a fost alungat;

Bucură-te, pajiște preabinemiroitoare a înțelepciunii;

Bucură-te, părtaș al învățaturii celei preabune;

Bucură-te, înălțime neajunsă cu privirea a celor înalte;

Bucură-te, adânc neatins al darurilor duhovnicești;

Bucură-te, că ești strălucire a Bisericii;

Bucură-te, că te-ai arătat întărire ortodocșilor;

Bucură-te, al credinței luminător prealuminat;

Bucură-te, făclie de nepătruns a harului;

Bucură-te, prin care grăitorii de nebunii vor tăcea;

Bucură-te, prin care grăitorii de Dumnezeu se vor bucura;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 2-lea

Ochii sufletului tău, din tinerețe, Părinte, la Hristos Împăratul ridicându-ți, ți-ai întors fața ta de la curțile împărătești și slava celor pământești ai părăsit, și cu nevoie duhovnicești urmând pe Domnul, ai auzit: Aliluia!

Icosul al 2-lea

Toată știința cea din afară ai dobândit, Preafericite, ca un cunoscător și preaînțelept; dar te-ai arătat, mai apoi, înfocat iubitor al frumuseții celei nepieritoare a înțelepciunii lui Dumnezeu, Grigorie, înțelepțind cu dumnezeieștile tale cuvinte pe cei care cu evlavie strigăm către tine:

Bucură-te, carte a purtărilor celor cuvioase;

Bucură-te, vistierie a luminii celei nematerialnice;

Bucură-te, pom cel mult roditor cu rădăcini de lumină;

Bucură-te, al evlaviei binemirositor laur;
Bucură-te, floare de amarant răsărită din lucrarea cea tainică;
Bucură-te, finic plin de roadele rodirii celei sufletești;
Bucură-te, că ți-ai întors fața de la rătăcirea cea din lume;
Bucură-te, că ai primit harul cel dăruit de Dumnezeu;
Bucură-te, slujitor preafierbinte al lui Hristos;
Bucură-te, cel ce ești mai presus de tot ce este stricăcios;
Bucură-te, cel ce ai făcut să vieze puterile sufletului;
Bucură-te, cel ce ai omorât năvălirile patimilor;
Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 3-lea

Te-ai îmbrăcat cu putere sfântă în Athos, luând schima monahicească, și în slăbiciunea trupului, te-ai supus pe tine la nevoie, Grigorie fericite, strigând Celui ce te întărea pe tine: Aliluia!

Icosul al 3-lea

Strălucind cu isihia și cu nevoița stăruitoare, în toate faptele și viețuirea ta, și prin rugăciunea minții te-ai unit cu Mântuitorul în taină, umplându-te de lumina dumnezeiască și luminând pe cei ce strigă către tine:

Bucură-te, candelă a isihiei;
Bucură-te, pildă a înfrânării;
Bucură-te, lucrător al rugăciunii minții;
Bucură-te, comoară a viețuirii adevărate;
Bucură-te, vas de mare preț al suflării Mântuitorului;
Bucură-te, gură de Dumnezeu purtătoare a vorbirii Duhului;
Bucură-te, că ai trecut dincolo de hotarele stricăciunii;
Bucură-te, că vezi slava lui Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce vezi lumina cea dumnezeiască;

Bucură-te, cel ce vezi pe Dumnezeu și ești văzut de Acesta;

Bucură-te, cel ce ai zădărnicit nebuneștile tâlcuiri;

Bucură-te, cel ce ai alungat grozave amenințări;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 4-lea

Trăind în liniște, ca un înger, Părinte, te-ai umplut de dumnezeiasca strălucire, și fiind plin de lumina dumnezeiască, ai ieșit din Athos ca un soare, Grigorie, de Dumnezeu înțelepțitule, încălzindu-i pe cei care strigă lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 4-lea

Cu dumnezeiesc cuvânt, cu puterea înțelepciunii și cu învățăturile sfinte, ai respins, cugetătorule de Dumnezeu, învățătura cea rea a lui Varlaam, minunându-i pe toți cu harul tău, arătându-te învățător dumnezeiesc celor ce strigă către tine acestea:

Bucură-te, liră a evlaviei;

Bucură-te, cădere a necredincioșilor;

Bucură-te, mare învățător al Bisericii;

Bucură-te, cel plin de strălucire dumnezeiască nematerialnică;

Bucură-te, cuvântător preaînțelept al învățăturilor celor drepte;

Bucură-te, sabie cu două tăișuri împotriva tuturor vrăjmașilor;

Bucură-te, cel ce tai din rădăcină neghinele cugetului;

Bucură-te, grădinar al virtuților cerești;

Bucură-te, cel mult în cuvântul harului;

Bucură-te, cel blând în toate și fără răutate;

Bucură-te, cel ce arzi pricinile patimilor;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 5-lea

Cu limba ta grăitoare de cuvinte dumnezeiești, în Sinod cu adevărat ai înfățișat dogmele cele sfinte, Grigorie, ca unul ce ai fost de aceeași simțire cu Părinții, împreună cu care strigi: Aliluia!

Icosul al 5-lea

Ierarh cugetător de Dumnezeu, vistierie a virtuților și tainic trăitor al dumnezeieștilor înălțări, ai fost cu dumnezeiască alegere păstor al Tesalonicului, dumnezeiesc și înțelept, Cuvioase, auzind de la noi acestea:

Bucură-te, gura teologilor;

Bucură-te, tărie a ortodocșilor;

Bucură-te, canon cel preadrept al preoților;

Bucură-te, icoană de Dumnezeu făurită a păstorilor;

Bucură-te, trâmbița dumnezeiască a învățăturilor celor sfinte;

Bucură-te, izvor de Dumnezeu izvorât, care izvorăști apa cea nouă;

Bucură-te, strălucit arhipăstor al Tesalonicului;

Bucură-te, apărător dumnezeiesc al Ortodoxiei;

Bucură-te, slujitor al luminii dumnezeiești;

Bucură-te, învățător al vieții celei neprihănite;

Bucură-te, cel ce curățești întinăciunea sufletelor;

Bucură-te, cel ce trezești râvna credincioșilor;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 6-lea

Propovăduitor al luminii dumnezeiești, cu cuvinte dumnezeiești ai devenit, ca unul ce ai fost părtaș al acesteia încă din viața aceasta, și ai întunecat cu strălucirea cuvintelor pe cei care împotriva acesteia au ridicat glasul, pe toți trezindu-i la adevăr, Grigorie, strigând lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 6-lea

Strălucind în Sinod, ca un luminat teolog, cu gura înțelepciunii celei de negrăit, ai învățat că ființa lui Dumnezeu este de neîmpărțășit, dar lucrarea lui Dumnezeu se împărțășește celor ce strigă, Părinte:

Bucură-te, mare arătător al celor sfinte;

Bucură-te, dumnezeiescule arătător de Dumnezeu;

Bucură-te, tâlcuitorule al strălucirii celei de sus;

Bucură-te, strălucitule scriitor al îndumnezeirii;

Bucură-te, dumnezeiescule îndrumător al trezviei minții;

Bucură-te, călăuzitorule al rugăciunii celei dinlăuntru nerătăcite;

Bucură-te, că te-ai umplut de daruri dumnezeiești;

Bucură-te, cel ce ai văzut strălucirea lui Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce întuneci patimile înțelepților;

Bucură-te, temelie a dogmelor ortodoxe;

Bucură-te, izvor de ape dumnezeiești;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 7-lea

Mare între ierarhi cu adevărat te-ai arătat, Grigorie înțelepte, descoperitor al celor dumnezeiești, ca unul ce ai dus viață ca a apostolilor și te-ai împodobit cu minunatele lor înfăptuiri, Cuvioase, și pe toți ai ridicat să cânte: Aliluia!

Icosul al 7-lea

Nectar dumnezeiesc nematerialnic și mană hrănitoare de suflet și miere din piatră izvorâtă, cum a spus David Împăratul, sunt întocmirile cuvintelor tale, Grigorie preaminunate, bucurându-i pe cei ce strigă unele ca acestea:

Bucură-te, limbă preadulce;

Bucură-te, vedere dumnezeiască;

Bucură-te, următor al Mântuitorului și cel de un chip cu El;

Bucură-te, râvnitor al Părinților și cu ei împreună sălășluitor;
Bucură-te, cerească boare care înprospătezi sufletele;
Bucură-te, duhovnicească rouă care ne răcorești pe noi;
Bucură-te, mireasmă sfântă a viețuirii celei curate;
Bucură-te, hrana desăvârșită a ospățului sufletesc;
Bucură-te, vas al nectarului celui nemuritor;
Bucură-te, muștrător al mincinoaselor învățători;
Bucură-te, far dumnezeiesc al celor înțelepți;
Bucură-te, călăuză a popoarelor ortodoxe;
Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 8-lea

Har străin s-a dat, îmbelșugat în revărsare, buzelor tale, arătătorule de Dumnezeu, din tine un râu mare
ca din rai izvorând, Grigorie, care uda Biserica toată, strigând Domnului: Aliluia!

Icosul al 8-lea

Muntele Athosului, Părinte, împreună cu Tesalonicul, vestește strălucitele tale lupte, și toată Biserica
credincioșilor te cinstește ca pe un dumnezeiesc arătător al înțelesului luminii celei mai presus de minte,
prin care luminezi pe cei ce strigă:

Bucură-te, gura cea purtătoare de lumină;
Bucură-te, vasul cel purtător de mir;
Bucură-te, organ al strălucirii celor trei sori;
Bucură-te, țarina desăvârșită a isihiei;
Bucură-te, casă de Dumnezeu luminată a lucrării celei dumnezeiești;
Bucură-te, bogăție de neînchipuit a vieții în duh;
Bucură-te, că ai primit daruri dumnezeiești;
Bucură-te, că ai răsturnat vorbăria deșartă a lui Varlaam;
Bucură-te, cel prin care Athosul este cinstit;

Bucură-te, faima strălucită a Tesalonicului;

Bucură-te, putere neclintită a Ortodoxiei;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 9-lea

Râuri din pântecele tale curg, prin tainica revărsare din cer, cum a spus Mântuitorul, Părinte Cuvioase Grigorie, adăpând inimile însetate cu apa vieții, strigând lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 9-lea

Cu ușurință, Părinte, ai îndurat feluritele încercări, pentru mărturisirea cea bună, și precum aurul în foc încercat fiind tuturor, ai strălucit urcând spre cele mai bune pe cei care cu evlavie îți strigă ție acestea:

Bucură-te, piatră a curajului;

Bucură-te, stâncă a răbdării;

Bucură-te, cel ce nu te înfricoșezi de a ispitelor năvală;

Bucură-te, cel care ai stins focul patimilor;

Bucură-te, zid de neclintit al Bisericii lui Hristos;

Bucură-te, făclie mult luminoasă a poporului binecredincios;

Bucură-te, că ai îndurat necazurile cu bucurie;

Bucură-te, că Domnului te-ai înfățișat cu slavă;

Bucură-te, propovăduitor al tainelor lui Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce dai credincioșilor cele mântuitoare;

Bucură-te, al sufletelor iconom dumnezeiesc;

Bucură-te, prieten preaîndumnezeit al lui Hristos;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 10-lea

Cu cuvintele gurii tale, credința ortodoxă se propovăduiește în Duhul cel dumnezeiesc; căci dumnezeieștilor Părinți de altădată împreună viețuitor și împreună simțitor făcându-te, graiurile lor laolaltă le-ai pus, Cuvioase, strigând: Aliluia!

Icosul al 10-lea

Cu razele luminii celei necreate hrănindu-te, ale celei ce a strălucit pe Tabor, slava și frumusețea și strălucirea acesteia le descrii cu sfințenie, și-i trezești, Sfinte, spre împărtășire de ea pe cei care strigă acestea:

Bucură-te, al luminii celei necreate tainic cunoscător;

Bucură-te, al sufletului de patimi ucigătoare izbăvitor;

Bucură-te, al slavei celei viitoare pregustare;

Bucură-te, al sufletelor celor întristate mângâiere;

Bucură-te, că ai arătat nebuna înțelepciune a lui Varlaam;

Bucură-te, că ai făcut cunoscută bucuria Duhului;

Bucură-te, podoabă dumnezeiască a arhierilor;

Bucură-te, vistierie luminoasă a teologiei;

Bucură-te, oglindă a luminii celei nemateriale;

Bucură-te, seceră a învățăturilor celor străine;

Bucură-te, bucurie a ortodocșilor și cinste;

Bucură-te, cel ce faci să se plece fruntea dușmanilor;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 11-lea

Cu înaltă cugetare și cu înțelepciune dumnezeiască ai propovăduit mărețiile lui Dumnezeu și faci să crească darurile roadelor celor dumnezeiești ale Duhului, Grigorie, celor curați cu duhul, de care se împărtășesc cei ce strigă: Aliluia!

Icosul al 11-lea

Luminătoare cu razele virtuților s-a arătat viața ta, Grigorie, grăitorule de Dumnezeu, și plină de lumină cu adevărat învățătura ta, Fericite, căci lui Dumnezeu îi duci cu învățăturile tale pe toți cei care strigă unele ca acestea:

Bucură-te, izvor al învățăturii;

Bucură-te, temelie a Ortodoxiei;

Bucură-te, pildă de viețuire sfântă;

Bucură-te, diademă a Bisericii celei sfinte;

Bucură-te, minunat tâlcuitor al vieții de curăție;

Bucură-te, grăitor sfânt al cuvântului harului;

Bucură-te, cel ce curățești toată întinăciunea sufletelor;

Bucură-te, că îndrepti pe a mântuirii cale;

Bucură-te, făclie a strălucirilor celor nemateriale;

Bucură-te, luminător al cunoștințelor celor de sus;

Bucură-te, prin care Biserica dăntuiește;

Bucură-te, prin care tot credinciosul se bucură;

Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 12-lea

Har dumnezeiesc cere și mântuirea sufletelor, Grigorie, înțelepte ierarhe, pentru cei ce vin la tine cu evlavie și cinstesc luptele tale cele strălucite, căci ca un slujitor luminat strălucești celor ce strigă: Aliluia!

Icosul al 12-lea

Cântând suferințele tale și dumnezeieștile lupte, pe care le-ai săvârșit pentru Biserică, ceata binecredincioșilor totdeauna te laudă pe tine, Grigorie, și cu gură mulțumitoare strigă către tine neîncetat unele ca acestea:

Bucură-te, tărie a Bisericii;

Bucură-te, neîntrecut vorbitor al credinței;

Bucură-te, cel care ai rușinat pe vorbărețul Achindin;

Bucură-te, cel care ai arătat puterea cea dăruită de Dumnezeu;
Bucură-te, cel care împreună cu Apostolii sălășluiești, ca unul ce le-ai urmat în toate;
Bucură-te, luceafăr strălucitor al Tesalonicului;
Bucură-te, dulceață a sufletului meu;
Bucură-te, luptător dumnezeiesc al Ortodoxiei;
Bucură-te, strălucire a Bisericii tale celei cinstite;
Bucură-te, dulce strălucire a poporului tău credincios;
Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul al 13-lea

O, dumnezeiescule Părinte, cunoscător al tainelor celor negrăite, Grigorie, culme a Părinților, primește vocile poporului tău, și dăruiește acoperământul tău tuturor; căci cu credință alergăm și Sfintei Treimi strigăm: Aliluia! (Acest condac se zice de trei ori.)

Apoi se zice iarăși Icosul 1: Înger în lume, văzător al celor de sus..., Condacul 1: Pe păstorul Tesalonicului cel preavrednic...,

Icosul 1

Înger în lume, văzător al celor de sus, te-ai arătat, Grigorie preafericite, și cu viața ta cea dumnezeiască te-ai învrednicit de daruri îngerești; pentru aceea, minunându-ne de strălucirea ta, Părinte, strigăm:

Bucură-te, cel prin care lumina dumnezeiască strălucește;
Bucură-te, cel prin care întunericul a fost alungat;
Bucură-te, pajiște preabinemiroitoare a înțelepciunii;
Bucură-te, părtaș al învățăturii celei preabune;
Bucură-te, înălțime neajunsă cu privirea a celor înalte;
Bucură-te, adânc neatins al darurilor duhovnicești;
Bucură-te, că ești strălucire a Bisericii;
Bucură-te, că te-ai arătat întărire ortodocșilor;

Bucură-te, al credinței luminător prealuminat;
Bucură-te, făclie de nepătruns a harului;
Bucură-te, prin care grăitorii de nebunii vor tăcea;
Bucură-te, prin care grăitorii de Dumnezeu se vor bucura;
Bucură-te, Părinte Grigorie!

Condacul 1

Pe păstorul Tesalonicului cel preavrednic și pe Luminătorul Bisericii cel prealuminat să-l laudăm în cântări dumnezeiești; căci s-a arătat lăcaș al luminii celei nepătrunse și dăruiește luminare și har îmbelșugat tuturor celor ce strigă: Bucură-te, Părinte Grigorie!

și se face otpustul.